Memo

gemeente Weststellingwerf

Zaaknummer: 0098193198
Documentnummer: 0098569470

Aan:	Gemeenteraad van Weststellingwerf
Van:	College van Burgemeester en Wethouders
Team:	A&O
Datum:	19 december 2023
Onderwerp:	Effecten decembercirculaire 2023 gemeentefonds
N.a.v. toezegging raad d.d.:	N.v.t.

Geachte leden van de raad,

Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaires. In mei, september en december. Dit jaar is er in maart een tussentijdse brief ontvangen vanwege het regeerakkoord. De effecten van de meicirculaire hebben we opgenomen in de geactualiseerde begroting 2023 (najaarsnota), in de begroting 2024 en in de meerjarenraming 2025-2027. In oktober heeft u een memo ontvangen over de effecten van de septembercirculaire. De effecten van de decembercirculaire lichten we in deze memo toe.

1. Samenvatting

a. In 2023 ontvangen we ongeveer € 1,4 miljoen meer inkomsten (uit de algemene uitkering) dan we bij de septembercirculaire verwachtten. Op basis van de septembercirculaire kregen we al meer inkomsten uit de algemene uitkering voor een bedrag van € 480.000 ten opzichte van de actuele begroting. Daardoor komen we nu na de decembercirculaire op een totaal voordeel op de inkomsten uit het gemeentefonds van € 1,9 miljoen in 2023. We verwerken dit in de jaarstukken 2023;
b. Op basis van de uitkomsten van de decembercirculaire ontvangen we in 2024 € 329.000 minder algemene uitkering dan we bij de septembercirculaire verwachtten. De overige jaren laten geen afwijkingen zien.

2. Highlights van de decembercirculaire 2023 gemeentefonds

In de decembercirculaire vindt in principe alleen een bijstelling van het lopende jaar (in dit geval 2023) plaats. Daarnaast worden maatstaven geactualiseerd waardoor de uitkeringsfactor wordt aangepast.
Er zijn vier grotere mutaties die nog in het jaar 2023 plaatsvinden, te weten: de uitkering van de middelen van de energietoeslag, middelen voor de invoering van de omgevingswet, een uitkering voor de Nedersaksische taal en een bijdrage in de uitvoeringskosten van de gebiedsgerichte aanpak. Omdat we deze middelen niet (allemaal) meer in 2023 kunnen besteden, beoordelen we bij de jaarrekening 2023 of we deze overhevelen naar 2024.

3. Financiële effecten van de decembercirculaire 2023 voor onze gemeente

De decembercirculaire 2023 leidt tot het volgende meerjarige beeld:

Omschrijving (bedragen x 1.000) - = nadelig	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Septembercirculaire 2023					
Algemene uitkering*	59.588	64.516	64.463	60.161	60.650
Totaal gemeentefonds: septembercirculaire 2023	**59.588**	**64.516**	**64.463**	**60.161**	**60.650**
Decembercirculaire 2023					
Algemene uitkering*	61.016	64.187	64.463	60.161	60.650
Totaal gemeentefonds: decembercirculaire 2023	**61.016**	**64.187**	**64.463**	**60.161**	**60.650**
Septembercirculaire 2023 vs Decembercirculaire 2023					
Algemene uitkering	1.428	-329	0	0	0
Verschil Septembercirculaire 2023 vs Decembercirculaire 2023	**1.428**	**-329**	**0**	**0**	**0**

* Dit is de stand van de algemene uitkering meicirculaire 2023, **na** verwerking van de hervormingsagenda Jeugd. Conform de uitgangspunten van de begroting 2024 is de hervormingsagenda Jeugd verwerkt als een vermindering van de uitgaven in programma 6 en een toename van de algemene uitkering in overzicht Algemene Dekkingsmiddelen.

3a. Het jaar 2023
De algemene uitkering laat ten opzichte van de septembercirculaire 2023 een positieve bijstelling zien van € 1,4 miljoen. Deze bijstelling is voor het grootste deel toe te schrijven aan het voorschot van de energietoeslag 2023 en de middelen voor de invoering van de omgevingswet. De grootste afwijkingen binnen het gemeentefonds voor het jaar 2023 worden hieronder toegelicht.

Energietoeslag
Het kabinet wil mensen met een laag inkomen ondersteunen bij het voldoen van de energierekening. De daarvoor noodzakelijke wijziging in de Participatiewet is inmiddels aangenomen door de Tweede en Eerste Kamer waardoor de middelen aan de gemeenten kunnen worden uitgekeerd. Eerder is een eerste deel van de middelen voor de energietoeslag al overgemaakt. In deze decembercirculaire wordt het restant overgeheveld. Voor onze gemeente gaat het in deze circulaire om een bedrag van € 1,27 miljoen.

Invoeringskosten omgevingswet
Om te zorgen dat gemeenten aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn vanwege de Omgevingswet ontvangen wij van het Rijk een bijdrage. Voor Weststellingwerf betekent dit in deze circulaire een bedrag van € 307.000 in 2023. Er volgt nog een stelselevaluatie, waarbij de daadwerkelijk gemaakte kosten in kaart worden gebracht.

Nedersaksische taal
Wij ontvangen via het gemeentefonds een eenmalige bijdrage van € 75.000 voor de bevordering en bescherming van het Nedersaksisch. Deze bijdrage moet ten goede komen aan alle partners in het convenant Nedersaksisch. Wij ontvangen deze uitkering van € 75.000 omdat wij op dit moment vanuit de convenantpartners voorzitter zijn van dit convenant.

Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak
Gemeenten spelen naast provincies en waterschappen een belangrijke rol bij de totstandkoming van de provinciale gebiedsprogramma's. Hiervoor krijgen de gemeenten een bijdrage van het Rijk. Voor onze gemeente is dit een bedrag van € 70.000.

Hoeveelheidsverschillen, ontwikkeling uitkeringsfactor
De algemene uitkering wordt berekend op basis van maatstaven. Diverse landelijke aantallen (maatstafgegevens) zijn bijgesteld. De uitkeringsfactor wijzigt daardoor. Door de aanpassing van de uitkeringsfactor ontvangen wij in 2023 € 286.000 minder algemene uitkering.

De overige mutaties voor het jaar 2023 in de decembercirculaire zijn relatief klein van omvang.

De effecten van deze decembercirculaire worden voor het jaar 2023 verwerkt in de jaarstukken 2023. Bij de jaarrekening wordt ook beoordeeld of (een deel van) de middelen overgeheveld moeten worden naar 2024.

3b. De jaren 2024-2027
Er is in deze circulaire slechts één mutatie in het jaar 2024 en geen mutaties voor de jaren erna. Deze wordt hieronder toegelicht.

Hoeveelheidsverschillen, ontwikkeling uitkeringsfactor
De algemene uitkering wordt berekend op basis van maatstaven. Diverse landelijke aantallen (maatstafgegevens) zijn bijgesteld. De uitkeringsfactor wijzigt daardoor. Door de aanpassing van de uitkeringsfactor ontvangen wij in 2024 € 329.000 minder algemene uitkering.

Het effect van de decembercirculaire wordt voor het jaar 2024 verwerkt in de voorjaarsnota 2024.